

TBMM

(S. Sayısı: 513)

Türkiye Cumhuriyeti ile Uruguay Doğu Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışışleri Komisyonu Raporu (1/727)

*T.C.**Başbakanlık**Kanunlar ve Kararlar**Genel Müdürlüğü**Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1726/2844**26/6/2009*

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı’nca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulu’nca 15/6/2009 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti ile Uruguay Doğu Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

*Recep Tayyip Erdoğan***Başbakan**

GEREKÇE

Ülkemizin Latin Amerika ve Karayip ülkeleri ile arasındaki siyasi, ekonomik, sosyal, kültür, bilim ve teknoloji alanlarındaki işbirliğini geliştirmek amacıyla, 1998 yılında Dışışleri Bakanlığı tarafından “Latin Amerika’ya Açılım Planı” yürürlüğe konulmuştur.

Bu planın hedefleri doğrultusunda, bölge ülkeleriyle ilişkilerimizin hukuki temelini oluşturacak anlaşmaların imzalanması için çalışmalara başlanmış olup, bu çerçevede 1998 yılından bu yana 50’den fazla Anlaşma imzası tamamlanmış, 100’den fazla Anlaşma’nın ise müzakereleri sürdürülmektedir.

Güney Amerika’nın küçük ancak gelir ve refah düzeyi yüksek ülkelerinden biri olan Uruguay ile 1929 yılında imzalanan ve 1930 yılında yürürlüğe giren bir Dostluk Anlaşması mevcuttur. Bu kez, imzalanmasının üzerinden 80 yıl geçmiş olan bu Anlaşma’nın günümüz şartlarına göre: güncellenerek, ikili ilişki ve işbirliğimiz için bir çerçeve Anlaşma olmasını teminen yeniden akdedilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir.

30 Nisan 2009 tarihinde Uruguay’ın başkenti Montevideo’da Arjantin’de mukim ve Uruguay’a da Akredite Büyükelçimiz ile Uruguay Dışışleri Bakanı tarafından imzalanan söz konusu Anlaşma ile taraflar, bilimsel ve teknik bilgi transferinde bulunmak, karşılıklı olarak her düzeyde istişare mekanizmaları kurmak, ekonomik işbirliğini geliştirmek gibi çeşitli alanlarda ilişkileri artırmayı öngörmektedirler.

Bu Anlaşma’nın yürürlüğe girmesiyle birlikte hem Uruguay ile olan ilişkilerimizin genel hukuki çerçevesi çizilmiş hem de iki ülke arasında 1929 yılında imzalanmış olan Dostluk Anlaşması yenilenmiş olacaktır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No.: 1/727

Karar No.: 55

8 Haziran 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 26/6/2009 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/8/2009 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti ile Uruguay Doğu Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 27/5/2010 tarihli 11 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile taraflar arasında bilimsel ve teknik bilgi transferinde bulunmak, karşılıklı olarak her düzeyde istişare mekanizmaları kurmak, ekonomik işbirliğini geliştirmek gibi çeşitli alanlarda ilişkilerin artırılması öngörülmektedir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Dostluk ve İşbirliği Anlaşmalarının Ülkemiz tarafından ikili ilişkilerimizin başladığı ülkelerle imzalanan mutlak bir anlaşma olduğu,

- Anlaşma’nın yürürlüğe girmesiyle birlikte Uruguay ile olan ilişkilerimizin genel hukuki çerçevesinin çizilmiş olacağı, ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Kütahya Milletvekili Hüseyin Tuğcu ve Tekirdağ Milletvekili Necip Taylan’ın Komisyon raporu üzerine özel sözcü olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
H. Murat Mercan

Eskişehir

Kâtip

Mehmet Çerçi

Manisa

Üye

Abdurrezzak Erten

İzmir

Başkanvekili
Mehmet Ceylan

Karabük

Üye

Tunca Toskay

Antalya

Üye

Abdullah Çalışkan

Kırşehir

Sözcü
Metin Yılmaz

Bolu

Üye

Canan Kalsın

İstanbul

Üye

Hüseyin Tuğcu

Kütahya

(Bu Raporun Özel Sözcüsü)

Üye
Metin Ergun
Muğla

Üye
Necip Taylan
Tekirdağ

(Bu Raporun Özel Sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE URUGUAY
DOĞU CUMHURİYETİ ARASINDA DOSTLUK
VE İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLAN-
MASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE URUGUAY
DOĞU CUMHURİYETİ ARASINDA DOSTLUK
VE İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLAN-
MASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

MADDE 1- (1) 30 Nisan 2009 tarihinde Montevideo’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Uruguay Doğu Cumhuriyeti Arasında Dostluk ve İş Birliği Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

M. Z. Çağlayan

Devlet Bakanı V.

H. Yazıcı

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Ö. Dinçer

Kültür ve Turizm Bakanı V.

M. Z. Çağlayan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. Arınç

Devlet Bakanı

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

F. Çelik

Devlet Bakanı

C. Yılmaz

İçişleri Bakanı

B. Atalay

Millî Eğitim Bakanı

N. Çubukçu

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

N. Ergün

Çevre ve Orman Bakanı

V. Eroğlu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Babacan

Devlet Bakanı

F. N. Özak

Devlet Bakanı

E. Bağış

Adalet Bakanı

S. Ergin

Dışişleri Bakanı

A. Davutoğlu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

M. Demir

Tarım ve Köyîşleri Bakanı V.

N. Çubukçu

En. ve Tab. Kay. Bakanı

T. Yıldız

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
İLE
URUGUAY DOĞU CUMHURİYETİ
ARASINDA
DOSTLUK VE İŞ BİRLİĞİ ANLAŞMASI**

Aşağıda "Taraflar" olarak adlandırılacak olan Türkiye Cumhuriyeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti,

- iki Millet arasındaki dostluk ve iş birliği bağlarının güçlenmesini arzusuyla;
- yürürlükteki tüm ikili belgelere ve özellikle de Türkiye ile Uruguay arasındaki 4 Ocak 1929 tarihli Dostluk Anlaşmasına bağlılıklarını teyit ederek;
- sözkonusu Anlaşmayı çağdaş gereksinimlere uygun yeni bir belge ile değiştirme iradelerini vurgulayarak;
- demokrasi ve adalet ilkelerine saygı gösterme ve insan hakları ve temel özgürlükleri geliştirme gerekliliğine inanarak;
- dostluk ve iş birliği ilişkilerinin güçlendirilmesinin iki Milletin çıkarlarına olduğu kadar, Dünyada barış, istikrar, güvenlik ve iş birliğine hizmet edeceği anlayışıyla;
- uluslararası hukukun düzenleme ve ilkelerine, özellikle de Birleşmiş Milletler Şartına bağlı kalarak;

aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır:

Madde 1

1. Taraflar aralarındaki dostluk ve iş birliğini güçlendirme ve anlayış ve güveni derinleştirme yükümlülüğünü üstlenmektedir.
2. Taraflar karşılıklı ilişkilerinde egemen eşitlik, tehdit ve kuvvet kullanma yasağı, sınırların dokunulmazlığı, Devletlerin toprak bütünlüğü, uyumsuzlukların barışçı yoldan çözümü, içişlerine müdahale etmeme ilkelerine ve Uluslararası Hukukun normlarına uygun davranacaklardır.

Madde 2

Taraflar, hakkaniyetli bir dünya düzeni, uluslararası barış ve güvenlik, insan hakları ve temel özgürlükler ile her Devletin ekonomik ve siyasi bağımsızlık hakkına tam saygılı bir düzen kurulması amacıyla uluslararası alanda iş birliğini teşvik edeceklerdir. Bunun yanı sıra taraflar, her Devletin bağımsız bir dış politika hakkının tanınmasının güçlenmesi ve uluslararası uygulamada, demokratik değerlerin ve iyi niyet ruhunun sağlamlaştırılması için iş birliği yapacaklardır.

Madde 3

Taraflar, BM'nin, küresel sorunların çözümünde, hakkaniyetli bir dünya düzeninin kurulmasında ve tüm ülkeler arasında siyasi, ekonomik, sosyal, teknik-bilimsel, ekolojik, kültürel ve insani ve diğer alanlardaki iş birliğinin geliştirilmesindeki rolünün artırılmasına katkıda bulunacaklardır.

Taraflar, bölgesel örgütlerle BM arasındaki iş birliğinin genişletilmesine katkıda bulunacaklardır.

Madde 4

Taraflar bu anlaşmanın yorum ve uygulamasından doğabilecek uyuşmazlıkları ikili görüşmeler yoluyla çözecektir.

Madde 5

Devletlerin istikrarlı ekonomik gelişmesi ve dünya ekonomisinin dengeli büyümesi için pratik önlemlerin koordinasyonuna özel önem atfetme amacı ile, Taraflar uluslararası mali, ticari ve ekonomik kuruluşlarda, iki ülkenin ekonomilerinin etkin gelişmesini ve çok taraflı ticaret sisteminin hak eşitliği ve ayırım gözetmeme ilkelerine dayanarak güçlendirilmesini sağlamak amacıyla iş birliği yapacaklardır.

Madde 6

Taraflar, bu alanda yürürlükteki uluslararası hukuku dikkate alarak, dünyadaki durumun düzeltilmesi ve iyileştirilmesine yönelik uluslararası çalışmaların verimliliğinin artırılmasına katkıda bulunacaklardır.

Bu alanda bilgi değişimi, bilimsel-teknik bilgi transferi ve karşılıklı istişareler aracılığıyla böyle bir iş birliği için yasal dayanağı oluşturarak iş birliğinde bulunacaklardır.

Madde 7

Taraflar ikili ilişkilerin daha da gelişmesini ve derinleşmesini teminen değişik seviyelerde düzenli istişarelerde bulunacaklardır.

Madde 8

Taraflar, ikili iş birliğini arttırmak ve uluslararası güvenliği güçlendirmeye yönelik faaliyetlerini koordine etmek amacıyla, Dışişleri bakanlıkları arasında siyasi istişareler ve Devletlerin çeşitli organları arasında görüşmeler düzenlemek dahil olmak üzere, her seviyedeki temasları ve iki Devletin Yasama ve Yürütme Organları arasındaki görüş alışverişlerini tercih edeceklerdir.

Madde 9

Taraflar mahalli idari birimleri arasındaki iş birliğini geliştirecek ve kardeş şehirler oluşturulmasını teşvik edeceklerdir.

Madde 10

Taraflar insan hakları ve özgürlüklere saygıya ve her iki Devletin vatandaşları arasındaki doğrudan temaslara katkıda bulunabilecek bilgi ve görüş alışverişini teşvik edeceklerdir.

Taraflar, kültürel kurumlar arasındaki temasları özendirerek, turizm ve spor dallarındaki ilişkilerin gelişmesini teşvik edeceklerdir.

Madde 11

1. Taraflar, pazar ekonomisine dayalı ticaret dahil olmak üzere, iki taraf için de kârlı olacak bir ekonomik iş birliğini geliştireceklerdir. Böyle bir iş birliği için uygun şartların yaratılması hususunu, yatırımların korunması, telif ve patent hakları ve çifte vergilendirmenin önlenmesi açılarından inceleyeceklerdir. Keza Taraflar, ekonomik iş birliği alanında Anlaşmalar yapılması imkanlarını değerlendireceklerdir.
2. Taraflar bilimsel ve teknolojik iş birliğinin gelişmesini teşvik edeceklerdir.
3. Taraflar Türk ve Uruguaylı ekonomik ve mali yapılar ile Avrupa ve Latin Amerika'daki bütünleşme mekanizmalarına ilişkin bilgi değişiminde bulunacaklardır.

Madde 12

1. Taraflar sebepleri ve amaçları ne olursa olsun terörizmin her türüne karşı olduklarını teyit ederler. Taraflar terörizmin hiçbir şart altında mazur gösterilemeyeceğini beyan ederler.
2. Taraflar, uluslararası terörizm, örgütlü suç, silah ve uyuşturucu ile tarihi eser kaçakçılığı ile ülkelerinde yürürlükte olan ilgili yönetmeliklere uygun olarak mücadele etme hususunda iş birliği yapacaklardır.

Madde 13

Taraflar gerekli gördükleri takdirde bu Anlaşmanın amaçlarını gerçekleştirmek amacıyla tamamlayıcı başka anlaşmalar yapacaklardır.

Madde 14

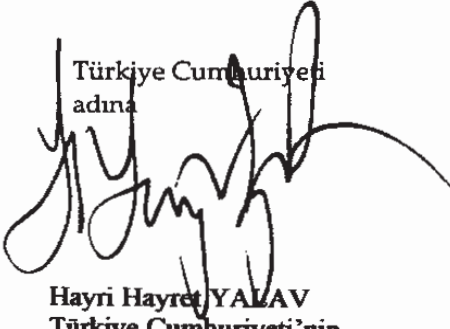
İşbu Anlaşma, iki Tarafın başka Devletlerle yürürlükte olan, ikili ya da çok taraflı Anlaşmalardan doğan hak ya da yükümlülüklerini etkilemez.

Madde 15

1. İşbu Anlaşma onaya tabidir ve onay belgelerinin değişiminin gerçekleştiği gün yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Anlaşma 10 yıllık bir süre için yapılmıştır. Taraflardan birisinin Anlaşmanın feshedileceğini, Anlaşmanın bitiş süresinden en az bir yıl önce yazılı olarak diğer tarafa bildirmemesi halinde otomatik olarak beş yıllık bir süre için uzayacaktır.

İşbu Anlaşma 30 Nisan 2009 tarihinde, Montevideo’da her bir metin eşit ölçüde geçerli olmak üzere Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde ikişer nüsha olarak imzalanmıştır. Yorumlamada farklılık olması durumunda İngilizce metin geçerli olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
adına

Hayri Hayret YALAV
Türkiye Cumhuriyeti’nin
Arjantin Nezdindeki
Olağanüstü ve Tam Yetkili
Büyükelçisi

Uruguay Doğu Cumhuriyeti
adına

Gonzalo FERNANDEZ
Uruguay Doğu Cumhuriyeti
Dışişleri Bakanı

